

SLOVENCIMED DRUGO SVETOVNO VOJNO

Dragi učenci. Prazniki in počitnice so za nami. Upava, da ste jih lepo preživeli in si nabrali novih moči. Šolsko leto se tako preveša proti koncu.

Tokratna naloga je nekoliko drugačna. Sledite prosojnicam in nalogam, ki so na njih. V zvezek si prepisete samo tiste vsebine, ki so posebjaj označene, ostalo preberete in rešite ustno.

Na zadnji prosojnici vas čaka preverjanje, ki ga oddate učiteljici.
Bodite zdravi

Učiteljici Magda in Simona

PONOVITEV

Oglej si naslednje prosojnice. Ustno odgovori na vprašanja.

Kako so se prebivalci Jugoslavije odzvali na pristop k trojnemu paktu?

Kako je Hitler reagiral na demonstracije v Jugoslaviji?

Kako so si okupatorji razdelili Slovensko ozemlje?

S katerimi besedami je Hitler izdal, kakšen namen ima s Slovenskimi deželami med obiskom v Mariboru?

Hitler v Mariboru aprila 1941: „Naredite mi to deželo zopet nemško!“

Kakšen je bil odnos okupatorja do Slovencev?

Izživljanje nad štajerskimi duhovniki v meljski vojašnici v Mariboru

Nemški razglas o streljanju talcev.

Bekanntmachung

Am 3. September 1941 wurde ein Polizeiwachmeister in Ausübung seines Dienstes von einem Kommunisten ermordet.

Am 4. September 1941 wurden folgende kommunistische Gewaltverbrecher in Cilli erschossen:

Stanislaus Benko, geb. am 15. Dezember 1910, Arbeiter in **Pobersch**
Janko Audič, geb. am 27. Dezember 1918, Mechaniker in **Marburg**
Milan Knuplesch, geb. am 10. August 1923, Schlosser in **Marin-Rast**
Josef Perie, geb. am 24. Februar 1923, Handlanger in **Trifail**
Alois Schaubl, geb. am 10. Mai 1922, Bergmann in **Trifail**
Thomas Meško, geb. am 12. Dezember 1910, Kellner in **Dornau**
Thomas Klepač, geb. am 19. November 1898, Sattlermeister in **Pettau**
Vladimir Sattler, geb. am 19. November 1914, Finanzangestellter in **Pettau**
Alois Auser, geb. am 25. Februar 1922, Bergmann in **Trifail**
Josef Radej, geb. am 6. Juli 1922, Hilfsarbeiter in **Trifail-Retje**

Marburg a. d. Draa, den 4. September 1941.

RAZGLAS

Dne 3. septembra 1941 je bil policijski stražnik pri izvrševanju svoje službe od nekega komunista umorjen.

Dne 4. septembra 1941 so bili sledeči komunistični zločinci v Cilli ustreljeni:

Stanislaus Benko, roj. 15. decembra 1910, delavec v **Pobersch**
Janko Audič, roj. 27. decembra 1918, mehanik v **Marburg**
Milan Knuplesch, roj. 10. avgusta 1923, ključavničar v **Marin-Rast**
Josef Perie, roj. 24. februarja 1923, pomočni delavec v **Trifail**
Alois Schaubl, roj. 10. maja 1922, rudar v **Trifail**
Thomas Meško, roj. 12. decembra 1910, natakar v **Dornau**
Thomas Klepač, roj. 19. novembra 1898, sedlarski mojster v **Pettau**
Vladimir Sattler, roj. 19. novembra 1914, finančni namestnik v **Pettau**
Alois Auser, roj. 25. februarja 1922, rudar v **Trifail**
Josef Radej, roj. 6. julija 1922, pomočni delavec v **Trifail-Retje**

Marburg a. d. Draa, dne 4. septembra 1941.

Streljanje talcev v zaporu Stari pisker (Celje)

Kakšen je bil odnos okupatorja do Slovencev?

Odnos okupatorja do Slovencev - raznarodovalna politika:

- sprememba imen slovenskih krajev,
- uvedba pouka v tujem jeziku,
- uničevanje slovenskih knjig,
- zaplenba nepremičnin in umetnin...

27. april – Dan _____

Oglej si Infodrom. Odgovori na vprašanja.

<https://www.youtube.com/watch?v=OTd9D2DYm-s>

<https://www.youtube.com/watch?v=BenxAUePQB4>

Kaj smo praznovali 27. aprila?

Ali najdeš na posnetkih kakšno napako? Katero?

Boj za osvoboditev

Odziv Slovencev na okupacijo (dva pogleda):

MEŠČANSKI TABOR:

- prizadeval si je, da bi Slovenci vstop v vojno preživel s čim manj žrtvami
- proti uporu okupatorju
- proti sodelovanju s Komunistično stranko Slovenije
- Ustanovitev Narodnega sveta (vodja ban Marko natlačen)
- Londonske točke
- Slovenska zveza (le v Ljubljanski pokrajini)

Prepiši v zvezek!

MARKSISTIČNI TABOR:

- začel z ilegalnim delovanjem proti okupatorjem
- Ustanovitev OF

Preberi programa meščanskega in marksističnega tabora.

V čem sta si programa podobna in v čem nasprotna?

(Odgovori v zvezek!)

MEŠČANSKI TABOR

»Naš cilj in program je: Osvoboditi in združiti vse ozemlje, vse pokrajine in kraje, kjer strnjeno prebiva slovenski narod. /.../ Slovenska narodna družina zahteva in se vsa bori za svojo naravno, osnovno, človeško in narodno pravico, namreč za popolno svobodo vsega slovenskega ozemlja. /.../ Samo združeni bomo mogli zopet organizirati primerno veliko in močno, notranje pravilno urejeno narodno državo, ki bo dala tudi slovenskemu narodu svoboden razmah.«

(Londonske točke, novembra 1941)

MARKSISTIČNI TABOR

- „Stoječ na stališču naravne in usodne skupnosti jugoslovanskih narodov ne priznava Osvobodilna fronta razkosanja Jugoslavije in deluje hkrati z vsemi silami za slogo in enotnost narodov Jugoslavije. Hkrati stremi k povezanosti slovanskih narodov pod vodstvom velikega ruskega naroda.“
- Temeljne točke OF, november 1941)

PROTIIMPERIALISTIČNA FRONTA

(26. april 1941 v Ljubljani)

NAMEN DELOVANJA:

- osvoboditev
- združitve slovenskega naroda v okviru Jugoslavije
- svobodna odločitev o ureditvi v Jugoslaviji
- socialistična revolucija

KAKO SE JE PREIMENOVALA?

ZAKAJ

PROTIIMPERIALISTIČNA?

pod vplivom SZ se je borila tudi proti zahodnemu kapitalizmu

OSVOBODILNA FRONTA

(OF)

KDAJ IN KJE JE NASTALA?

26/27.april 1941
v Ljubljani

USTANOVNE ČLANICE

komunistična
stranka

Levo usmerjeni
kulturniki

krščanski socialisti

levo usmerjeni
sokoli

Prepiši v zvezek!

Znak OF na fasadi stavbe v Ljubljani

Poziv Slovincem naj se uprejo fašizmu.

Kdo je ogrožal Slovence?

Slovenski partizani

PARTIZANI

Prepiši v zvezek!

- sprva iz vrst komunistov, z izkušnjami iz španske drž. vojne
- julija 1941 ustanovljena prva partizanska **četa** → hitro širjenje → odredi (1942)
- gverilski način bojevanja
- sodelovanje z jugoslovanskim part. vojaškim vodstvom
- večje bitke: dražgoška (jan.1942), italijanska ofenziva na Dolenjskem (sredina 1942), uničenje pohorskega bataljona (jan. 1943), bitka pri Jelenovem žlebu (1943), pohod XIV. Divizije (1944)
- protiukrepi: policijska ura, aretacije, streljanje talcev, ofenzive

PARTIZANI

Prepiši v zvezek!

- **19. oktober 1941-** napad Krimskega bataljona na italijansko postojanko v **Ložu** (ena prvih večjih akcij partizanov), **občinski praznik**.
- Okupatorji so po razmahu odporniškega gibanja stopnjevali nasilje (požigi vasi, streljanje talcev, zapiranje, taborišča).

Med vojno so morali Slovenci oddati vse radijske sprejemnike. Radio Osvobodilne fronte , Radio Kričič, se je moral pogosto seliti – menjati lokacijo (razstaviti in sestaviti) , da ga Italijani niso izsledili.

Kako je izgledala Ljubljana 1941?

Parada italijanske vojske v Ljubljani leta 1941

Kaj se je zgodilo z Ljubljano?

DIVIETO

di uscire dalla città di Lubiana

L'Alto Commissario per la provincia di Lubiana,
visto l'articolo 3 del R. D.L. 3 maggio 1941-MX, n. 291.

ordina:

Art. 1

Sino a nuovo ordine dalle ore 15 di oggi 21 febbraio 1942-XX è proibito alla popolazione di Lubiana di uscire dalla città.

Art. 2

È consentito l'ingresso in città solo ai rifornitori di generi alimentari ed a quelle persone che abbiano giustificati motivi di pubblico interesse, le quali ai posti di controllo, lungo le comunicazioni stradali e ferroviarie per le località sottorinate, presentino documenti personali di identità muniti di fotografia.

**Brezovica, Dravljje, Sv. Vid,
Klece, Jezica, Tomacevo,
Krastie, Zalog, Dobrunie,
Skoflica, Studenec-Ig.**

Art. 3

Contro coloro che infrangono di entrare e di uscire dalla città, le

PREPOVED

izhoda iz mesta Ljubljane

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino
na podlagi člena 3. kr. okaza z dne 3. maja 1941-MX št. 291

odreja:

Člen 1.

Do nadaljnje odredbe je od 15. ure danes, 21. februarja 1942-XX, prebivalstvu Ljubljane prepovedano odhajanje iz mesta.

Člen 2.

Vstop v mesto je dovoljen samo duhovščini živil in čistim osebim, ki imajo za to iz razlogov javnih koristi utemeljen vstop in ki predlože sodobno potajnik ob cestah in železnicah za spodaj navedene kraje osebne listine o istovetnosti, spremljene s fotografije.

**Brezovica, Dravljje, št. Vid,
Kleče, Ježica, Tomačevo,
Hrastje, Zalog, Dobrunje,
Škofljica, Studenec-Ig.**

Člen 3.

Italiani so prebivalcem Ljubljane prepovedali izhod iz mesta, razen skozi nekatere kontrolne točke. Prav tako je za velik del Slovenije veljala policijska ura, ki je prepovedovala prosto gibanje ljudem in obvezno zatemnitev prostorov v večernem in nočnem času.

Nemško opozorilo prebivalstvu, naj ne pomagajo partizanom

Wandzeitung

Eine wichtige Feststellung

Der Gauleiter hat die Bevölkerung Südkärntens aufgefordert bei der Vernichtung der bolschewistischen Banditen mitzuhelfen und deren Aufenthalt den deutschen Sicherheitsbehörden zu melden.

Diesem Ruf sind viele gefolgt, aber nicht die Einwohner aus der Gegend von Drauzgösch, seit über 14 Tagen hielt sich dort eine grössere Abteilung Banditen auf, ohne dass die Bevölkerung Meldung erstattete. Dadurch sind diese Menschen mitschuldig geworden und verfallen dem Gesetz.

Durch den Einsatz deutscher Kräfte mit **schweren Waffen** wurde das feste Lager der Banditen im Dorf Drauzgösch vernichtet. Ein grosser Teil der Bolschewisten ist getötet, ein Teil mit der Einwohnerschaft des Dorfes in die Berge geflüchtet.

Dies ist ein neuerliches Verbrechen.

Die Flüchtlinge sind dem Frost und Hunger ausgeliefert. Die drubische Partei verfolgt sie und jeder, der mitzuhelfen hat, muss mit seinem Tode rechnen. Die zurückgebliebenen friedlichen Frauen und Kinder von Drauzgösch wurden in ein Lager gebracht. Das Dorf ist restlos verbrannt.

In jedem weiteren Falle wird unerbittlich vorgegangen.

Südkärntner, wo die Banden auftauchen, bringen sie Tod und Verderben über die Einwohner.

Wendet Euch gegen jene, welche die restlose Beiriedung des Landes zu verhindern suchen.

Stenski časopis

Važna ugotovitev

Gauleiter je pozval prebivalstvo pokrajine Südkärnten naj pomaga pri zasledovanju bolševiških top in naj javi nemškim varnostnim oblastem kraje, kjer se le-te zadržujejo.

Temu navedenemu pozivu se je večina prebivalstva odzvala, razen prebivalstva z vasi Drauzgösch in okolice. V bližini te vasi se je že 14 dni skrival oddelak banditov, ne da bi nam prebivalstvo o tem kaj javilo. Ti prebivalci se s tem skrivaj in bodo odgovarjali pred zakonom.

Nemške sile so ravnale s **težkim orožjem** ustili urejena taborišča teh banditov, kakor tudi vas sama. Dobil je večji del bolševiškov, mal del pa je s vaškami vred pobegnil v gorove.

To je nov zločin!

Begunci so izpostavljeni mrazu in lakoti.

Nemške orožništvu jih zasleduje in vsakdo, ki jim je pomagal, mora računati s svojo smrtjo. Zmrzajoče žene in otroci z vasi Drauzgösch, ki so ostali na taborišču, so v nekem taborišču. Vas je popolnoma zgorela.

V sličnih slučajih se bo neizprosno postopalo.

Prebivalci pokrajine Südkärnten, kjer koli se tolpe pojavijo, prinašajo smrt in pogubo.

Borite se proti onim, ki neleto miru v deželi.

Kakšen je bil odziv Nemcev na partizane?

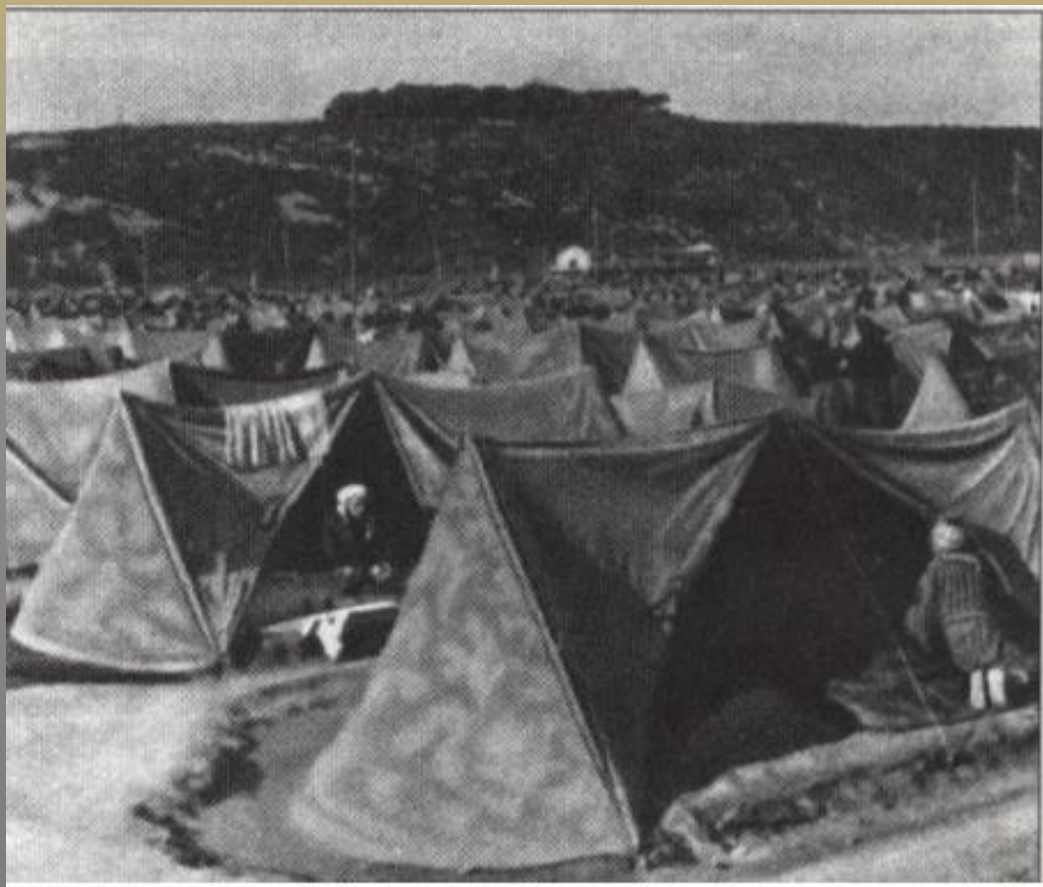
Jablane v Frankolovem na Štajerskem. V tej vasi so 12. februarja 1945 nacisti zaradi umora visokega nemškega funkcionarja Antona Dorfmeistra obesili 98 ljudi, eden je bil ustreljen na begu, eden pa po vsej verjetnosti zaradi maščevanja v Celju

Nemško opozorilo proti partizanom.

Interniranci na Rabu

Streljanje talcev

Preverjanje

- Na naslednji strani vas čaka naloga – preverjanje znanja. Na podoben način bo potekalo ocenjevanje znanja. Potrudite se.
- Besedilo naj bo v obliki zgodbe, vključuje naj odgovore na vprašanja, ki so vam v pomoč. Učiteljici bova vaše delo pregledali in ovrednotili. Da boste tudi vi dobili občutek, kako dobro vam je šlo.

ČASOVNI STROJ

Predstavljaš si, da si v časovnem stroju. Usedel si se vanj in stroj te je ponesel v čas. Na koledarju je označen 24. oktober 1917. Znašel si se v gorah v okolici Kobarida s puško v roki. Napiši zgodbo o času v katerem si se znašel. V pomoč so ti spodnja vprašanja.

- Katera vojna se odvija in na kateri fronti si se znašel?
- Kateri državi pripadaš? Kdo je vodja države?
- Kakšno politično ureditev ima država?
- Vojaki katere narodnosti se borijo s tabo.
- Proti kateri državi se bojuješ?
- Kakšne so značilnosti bojevanja na tej fronti?
- S kakšnimi težavami se srečuješ?
- Kako ohranjaš stik z domačimi?
- Kaj se je zgodilo s prebivalstvom ob fronti?
- Kdo je zmagovalec bitke, ki se je začela 24. oktobra 1917?

Točke: __/10

Zgodbo oddaj po elektronski pošti učiteljici do 8. maja 2020.